

Rekomendacje Międzynarodowej Rady Muzeów (ICOM) dotyczące zwrotu dzieł należących do właścicieli narodowości żydowskiej, styczeń 1999

Zarząd Międzynarodowej Rady Muzeów (ICOM), w trakcie swego ostatniego posiedzenia w grudniu 1998 r. w Paryżu, poddał debacie kwestię dzieł sztuki skonfiskowanych właścicielom narodowości żydowskiej w okresie II wojny światowej i znajdujących się w muzeach lub kolekcjach publicznych.

W zgodzie z kodeksem etyki zawodowej ICOM, Zarząd Rady uznał za stosowne podkreślić, że pracownicy muzealnictwa muszą we wszystkich swych działaniach przestrzegać norm oraz dochować wierności obowiązującym ich, najwyższym pryncypiom etycznym oraz nakazom obiektywizmu.

W kwestii skonfiskowanych Żydom dzieł sztuki, zarząd ICOM sformułował pod adresem pracowników muzeów na całym świecie następujące rekomendacje:

- Badać i ustalać pochodzenie wszelkich nabytków muzeum, zwłaszcza tych, które trafiły doń w okresie lub tuż po II wojnie światowej i których pochodzenie może budzić wątpliwości (w szczególności obiektów należących niegdyś do żydowskich właścicieli, skradzionych, rozgrabionych lub przymusowo przemieszczonych).
- Udostępniać zebrane w ten sposób istotne dane, tak, aby mogli z nich skorzystać potencjalni prawowici właściciele lub ich spadkobiercy.
- Aktywnie wspomagać i uczestniczyć w opracowywaniu i ustalaniu procedur narodowych i międzynarodowych, służących sprawnemu przekazywaniu danych o owych obiektach do wiadomości ogółu i wspomaganie ich restytucji.
- Aktywnie wspomagać zwrot wszelkich dzieł sztuki, uprzednio formalnie należących do właścicieli żydowskich lub jakiegokolwiek innej narodowości, a aktualnie znajdujących się w posiadaniu muzeów, ich prawowitym właścicielom lub ich spadkobiercom, w zgodzie z krajowym systemem prawnym i gdy możliwe jest jasne określenie ich prawomocnej własności.

Założona w 1946 r. Międzynarodowa Rada Muzeów (ICOM) jest międzynarodowym zrzeszeniem muzeów i zawodowych pracowników muzealnictwa. Zrzeszająca 15 000 członków z całego świata, ICOM działa na rzecz promocji i rozwoju muzeów oraz zawodu muzealnika.

W 1986 r. ICOM przyjęła kodeks etyki zawodowej, do którego każdy muzealnik wstępujący do organizacji muzealnik godzi się stosować. Kodeks ten, przetłumaczony już na ponad 20 języków, precyzyjnie określa zasady nabywania i udostępniania zbiorów, określa też zakres osobistej odpowiedzialności wobec zbiorów, publiczności i zawodu.

Zarząd ICOM jest odpowiedzialny za bieżące administrowanie Radą. Wchodzi doń 10 członków obieranych na trzy lata, którym przewodniczy Jacques Perot (Francja), prezydent ICOM.

Oświadczenie dla prasy z 14 stycznia 1999

(tłumaczenie robocze – Tomasz Kapturkiewicz)

Przekład publikujemy dzięki uprzejmości Fundacji im. Stefana Batorego